

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Avgvstae Tavrivorvm, 1578

Auditore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96846](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96846)

necessitatem, suam existimare. 86. dist. in fratrem. Item ius suum vnicuique tribuere. 1. 2. q. 2. cu notissimam. C. de appel. eos qui re...

d si non potest nisi in predictis casib. recusari d. Potest etiam excipi contra auditorem de his, quae contra iudicem, vel arbitrum excipi possunt, secundum Gof.

ADDITIONES.

ADDITIONES.

- a c. j. Et si est episcopus, hoc potest in quolibet loco suae diocesis non extra pot. eod. tit. cum episcopus, lib. 6.
b Adhibere. De qua satis s. tit. prox. in fin.
c Ad eum. Sup. episcopus, non generaliter ad omnem ordinarium.

SUMMARIUM.

- 1 Ordinarius esse quis possit, & cui prohibeatur.
2 Consentiens in iudicio non sibi, an possit ante litem contestationem resiliere?
3 Exceptio de impotentia iuris vel facti, an contra ordinarium admittatur?

4. §. Potest. autem esse ordinarius, quicumque non prohibetur. Qui autem prohibeatur, & de exceptioni bus contra eum competentibus, dixi s. tit. prox. §. recusari. In omnibus casibus eiusdem §. & in multis qui sunt in §. ibidem sequenti.

ADDITIONES.

- a Proxi. Col. j. & sic j. vers. ultimo. & pbant hae q scripti s. tit. px. in princ.
b Veneralis. Lxx. & de hoc de iudi. c. j. super gloss. sed nonne.
c Scilicet. Et uide quod ibi scripti super gl. a. & de accu. qualiter. s. super j. gloss.

De Auditore. Rubrica.

SUMMARIUM.

- 1 Auditor quis dicatur, & quam cognitionem habeat, & quomodo possit eligi vel recusari.
2 Appellari non debet ab auditore, nisi modum, vel mandati fines excedat.
3 Auditores in curia Romana dicuntur, qui aliorum vice causas examinant nullam diffiniendi potestatem habentes.
4 Officium auditoris est, exequi quod mandatur.
5 Exceptio contra auditores, quae fieri possit, & quomodo.

AUDITOR est is, cui ab aliquo iudice aliquid de mendis causis committitur: puta ab quis certus articulus audiendus, vel examinandus: ut dixi s. de iud. dele. §. sequitur. ibi etiam no. an habeat cognitionem in quis: ne valeat recusari, de partium deputandis est assensu. Nec ab eo appellatur, nisi modum, vel fines mandati excedat: vel nisi merito sit suspectus extra, de offic. deleg. super questionum. §. verum. & §. seq. in fi. 2. q. 8. a iudicibus. In curia autem Romana auditores dicuntur, qui aliorum vice causas examinant: sed sine illorum mandato potestatem diffiniendi non habent: vnde & generales auditores palatii domini papae vice & loco ipsius domini, causas examinaat & audiunt, & postea eidem domino referunt: vnde secundum eius imperium, & beneplacitum sententias eius auctoritate promulgant, & causas decidunt ad instar Moysi: ut extra, de re in d. cum veteri. & dixi s. de iudi. deleg. §. 2. uer. item non ob. Ab eorum tamen sententia appellatur extra, de appell. cum causam Vtrum autem sint ordinarii, dixi s. tit. prox. §. 1. Item, quae de assess. foris s. in ti. prox. dicuntur, hic repetita esse intelligantur: Officium autem auditoris est, exequi quod mandatur, extra, de re iud. c. Bertoldus. extra, de off. dele. super questionum. Excipitur contra auditorem, quod grauet altera parte, vel quod mandati fines excedit, vel quod merito suspectus: ut s. sed si datus sit de partium assen...

De ordinario Iudice, & de Auditore. Bald.

COMITES & barones habentes territoria, Item episcopi & eorum officiales. Item marescalchus & camerarius domini papae, vicecancellarius, auditor camerarum & auditor contra dictarum, & generales auditores sacri palatii, habent in cognoscendo iurisdictionem ordinariam, non in decido & post obitum domini papae camerarius, marescalchus & auditor camerae, possunt suam iurisdictionem exercere: sicut in auditoribus palatii, qui vice domini papae causas audiunt. G. vide quod no. in simili. ff. de acquir. poss. l. j. s. veteres. in glo. ordi. Nota, quod uicarius mortuo domino etiam inchoatas causas non potest perficere, in §. 1. in titulo de auditore. G. delegatio quoti die fit, & ideo semper res est integra. ff. de usufr. accresc. l. j. in fin. secundum Vincen. uerf. praetermissis. G. Et ista ratio est subtilis, tamen non est uera: quia sequeretur, quod morte delegantis etiam re non integra finiretur, quod est falsum. Bal. Potestates habent ordinariam iurisdictionem, §. constituit & no. in Auth. de defen. ciui. §. non habente. unde possunt causas delegare, & uicarius constituit: ut not. C. de senten. ex breui. rec. l. fin. in gl. in uerb. proferant Exceptio de impotentia iuris & facti, non potest opponi contra ordinarium, quando non remouetur. in §. fina. uerf. quae ritur. uide s. tit. j. §. pen. contra auditorem possunt opponi exceptiones, quae possunt opponi iudici & arbitro. in tit. de auditore. G.

De Assessore. Rubrica.

AD huius materiae notitiam videndum est, Quis sit assessor, Quis eum debet eligere, Qualis esse debet, Quod sit eius officium, An possit recipere salarium, Et de pena assessoris delinquentis.

ADDITIONES.

- a Tancred. posuit hanc rubricam praecedenti coniunctam, & est quarta. To. de Deo ponit hunc tractatum in Caus. lib. 6. in 3. rub. & in lib. iudi. in rubr. ult. primae partis. Aegidius rub. 60. & 66. & 67. tractat de assessoribus, & consiliariis. Gul. Ang. ponit rub. de assessoribus & officio, praemissis & poenis eorum. Delinquentis. Ad litteram sic posuit Tan. in suo ordine iudiciario.

Assessor quis sit.

SUMMARIUM.

- 1 Assessor alio nomine dicitur consiliarius.
2 1. §. Assessor est is, quem ille, qui indicandi potestatem habet sibi associat, ut sibi in causa cognitione assistat vel assistat, & eum ad recte decidendum causam instruat: ut C. de assess. l. 1. Is autem aliter vocatur consiliarius: ut j. de cons. requisi.

ADDITIONES.

- a Est is. Secundum Azo. in sum. huius tit. C. & eius fuit officium. parte j. & s. pen. Item ultimus parte prima.

Assessorem eligere quis debet.

SUMMARIUM.

- 1 Eligi debet assessor de partium consensu, ne qua partium eum postmodum valeat recusare, & ne sub suspecto iudice litigare cogatur.
2 Iudex partibus non concordantibus eligere potest assessorem, prout uide rit expedire.
3 Iudicium reddatur in inuitum.

2. §. Eligitur. autem a Iudice, ut patet s. in descri. verum tamen consuetudo tenet in plerisque locis, & congruit rationi & iuri, & tutius est, ut assensu partium eligatur. 1. 4. q. 5. no. sane, ne qua partium eum postmodum valeat recusare, & ne sub suspecto iudice litigare cogatur ut in pra. l. j. C. de assess. & argumentum extra, de officio delegati. super questionum. §. verum. & §. sequen. 2. questione. 6. placuit. 1. 1. questione j. capi. 3. Ex quo

ADDITIONES.

- a c. 3. Hoc patet de rescrip. super in. lib. 6. Specul. primae, in rub. F

Ex quo enim semel electus est, non potest nisi ex causa improba...

ADDITIO.

1 Quæstio. ¶ Ibi Ber. in §. verum. in glo. & ideo. & vide super ea dictum...

¶ Assessor qualis esse debeat.

S Y M M A R I V M.

- 1 Appellari potest, ubi assessor gravat partem.
2 Excommunicatus non potest esse assessor.
3 Clericus potest esse assessor, etiam in curia civili, quia assessoris officium...

3. §. Debet autem esse integri status & fama, non turpitudine notatus, vel infamis...

ADDITIO.

2 In curia. ¶ Non dicitur in causa civili.

¶ Assessoris officium quod sit.

S Y M M A R I V M.

- 1 Assessor nullam habet iurisdictionem.
2 Index volens pronunciare, deliberat seu confert cum assessore.

4. §. Officium eius constat in examinatione cause, ut patet §. in diffinitione, pta in...

ADDITIONES.

- 2 Insulam. ¶ Ver. est sub c. biduum.
b Ecce. Ibi dixit in fine, qd potestates habent ordinariam: de istis assessoribus...

ce. C. qui pro sua iurisdic. l. ff. de offi. assel. die iuncto. & vide quod no. eo. tit. l. i. in vltim. gl. de offic. dele. super questionum s. porro, & dato. quod statu...

¶ Assessor an possit recipere salarium.

S Y M M A R I V M.

- 1 Index habens assessorem, quo casu possit salarium exigere.
2 Assessor importunus in exigendo salarium, debet per iudicem refrenari...
3 Assessores vel consilarij duo assumpti, vt de illorum consilio pronuncietur...

5. §. Salarium autem dicunt quidam quod secundum canones recipere a partibus non potest...

a tra: vt ff. eo. tit. die iuncto. & l. i. q. 3. non licet. in §. 2. Vnde licet delegatus moriat, prius qd questio terminetur: nihilominus tamē assessores suaalaria habebunt...

ADDITIONES.

- a In fi. ¶ Et patet hoc in præd. §. assessorem. c. statum de refer. lib. 6.
b Oni. ¶ Terminati est in præ. §. assessor. & hoc relinquatur assessoris: & sic non potest sibi questio referri...